

Argumenteren over het klimaatvraagstuk

Leif Östman – Uppsala University

In deze sessie stelde Prof. Dr. Leif Östman een **didactisch model** voor om **studenten te leren debatteren over duurzaamheidsvraagstukken**. Het hoger onderwijs is volgens hem namelijk dé plaats bij uitstek waar er ruimte is voor creativiteit, experiment, argumentatie en reflectie.

Het didactisch onderzoek over het leren van argumenteren bij studenten is gebaseerd op het **model van Toulmin**, een filosoof die zich baseert op een patroon van argumenten over hoe een debat wordt opgebouwd (zie video in de presentatie).

In een onderwijscontext zijn er **4 belangrijke criteria voor een goede argumentatie**: 1) relevant en to the point, 2) gebaseerd op feiten en bewijs, 3) genuanceerd en 4) voorbereid op tegenargumentatie. Ook stelt Leif een evaluatierubric voor om deze verschillende aspecten te evalueren, en hierover dan met de student te reflecteren.

Vervolgens modereert Leif een uitermate **boeiende uitwisseling tussen de deelnemers**, die bijna allemaal al wel wat geëxperimenteerd hebben in hun studenten laten debatteren en argumenteren. Vanuit deze workshop, delen we dan ook graag een aantal tips die uit de groep kwam:

- **Oefenen** is de boodschap. Een goed debat is deels gebaseerd op degelijke kennis. Studenten zijn niet gewoon om hun vakkennis te vertalen in een debat. Dit moeten ze leren. Daarnaast is het essentieel om in een debat rond het klimaatthema of een andere duurzaamheidskwestie verschillende disciplines samen te brengen. Zo kunnen studenten ook argumenten leren kennen én gebruiken vanuit andere disciplines
- In een **authentieke leersituatie**, bv. met studenten werken rond een lokaal duurzaamheidsprobleem (bv. in de instelling of omgeving/stad) biedt ook een goede en veilige context om functioneel te leren argumenteren.
- Studenten moeten ook leren dat er andere meningen kunnen zijn en dat ze dit niet persoonlijk mogen nemen. Maar in onze gepolariseerde samenleving is het de gewoonste zaak dat je kwaad kan worden als iemand een andere mening heeft. **Leren nuanceren en leren respectvol luisteren** zijn daarom belangrijk. Het kan ook nuttig zijn om debatteren te oefenen vanuit een rollenspel, zodat persoonlijke kwesties of gevoelens het argumenteren zelf niet in de weg staan.

De deelnemers zijn het erover eens dat debatteren en hiervoor de tijd nemen, minder en minder gebeurt in het onderwijs (omwille van politieke polarisering bv.) en dat dit vaker vermeden wordt dan effectief opgenomen. Daarom is het des belangrijker om docenten en leerkrachten de juiste tools te geven om het debat weer tot leven te wekken in de les, en studenten hierin te versterken.